

[Elmquist.]

afskaffe prøven, måtte jeg altså for denne ene gangs skyld „mod min overbevisning“ følge partiet; jeg måtte gå imod det, som socialdemokratiet og det radikale venstre gik ind for, afskaffelse af prøven til Højesteret og indførelsen af en fælles benævnelse for sagførere, nemlig advokater. I stedet fik den del af venstres og det konservative folkepartis medlemmer, navnlig fru Mathilde Hauschultz, som jeg altid vil mindes med glæde som en udmærket kvindelig medarbejder i folketinget, sammen med flertallet gennemført reglen om, at man efter 8 års forløb kan procedere egne sager for Højesteret.

Da jeg var justitsminister, lurede jeg på, om jeg ikke skulle kunne blive siddende så længe, at jeg kunne tage spørgsmålet om Højesteretssagførerprøven op til behandling, men ærede medlemmer vil sikkert give mig ret i, at i de to år, jeg sad — længere tid blev det ikke beskåret mig —, måtte retsopgøret være vigtigere end denne sag. Men nu har jo den højtærede justitsminister den fordel at være justitsminister i en meget ung alder; man nævner jo ikke kvinders alder, og jeg skal ikke nævne, hvor ung justitsministeren er, men hun er meget ung, det ved vi alle, og efter min mening er der mulighed for, at den højtærede justitsminister vil være justitsminister i mange, mange år — ja, det tror jeg altså. Jeg vil derfor spørge den højtærede justitsminister, om hun ikke vil tage dette spørgsmål op. For det er en forældet institution efter gennemførelsen af bestemmelsen om, at enhver landsretssagfører, når han i 8 år har procederet for landsretten, kan få lov til at procedere sine egne sager for Højesteret. Det er meningsløst at opretholde en ordning, hvorefter man for at procedere andres sager skal aflægge 3—4 prøver for Højesteret, hvorefter man uden nogen som helst præmisser eller motivering får at vide, om man duer eller ikke duer. Det er gang på gang sket, at højt ansete jurister har fået at vide, at de ikke duede til at procedere for Højesteret, og det er gang på gang sket, at der er sluppet jurister igennem prøven i tilfælde, som man ikke forstår. Det er i hvert fald givet, at det er en mægtig fordel — den ærede foregående taler og også den højtærede formand vil formentlig give mig ret heri — at være medlem af højesteretssagførerkoncerner, fordi man der-

ved kan få højesteretssager, medens det for dygtige landsretssagførere, som sidder alene eller sammen med en anden landsretssagfører, næsten er umuligt eller i hvert fald et slid af den anden verden at få prøvesager. Der kommer jo ingen til dem med højesteretssager, og de har altså kun deres egne sager. Vi får i provinsen brev på brev fra ansete københavnske kolleger: Har De ikke en højesteretssag? første gang, De har en, vil De så ikke tænke på at lade mig prøveprocedere den? jeg vil gøre det gratis, siger nogle endda. Og ude i provinsen er der ikke mulighed for at få højesteretssager til prøve. Jeg tror, jeg i den forretning, jeg har drevet i 35 år, som er en pæn provinsforretning, har haft tre—fire højesteretssager. Det er umuligt for de unge, dygtige jurister ude i landet at få højesteretssager, og i hovedstaden er det i denne henseende en privilegeret stilling at være i de store sagførerfirmaer.

Og hvad så, når man endelig har bestået denne prøve? Hvad giver den en? Den giver adgang til at procedere sager for Højesteret, som man ikke selv har procederet for landsretten. Men det er ikke det, den først og fremmest giver. Først og fremmest giver den en urimelig glorie om panden på den pågældende, en ganske urimelig og uberettiget glorie; han er højesteretssagfører, og derfor er han altså anbragt på et særligt højt stade.

Jeg skal fortælle en lille morsom episode — vi skal jo søge at holde livsmodet oppe, så længe vi er sammen. Kort efter at retsplejeloven var gennemført, blev jeg landsretssagfører. Jeg måtte prøveprocedere. Efter retsplejereformen behøvede de, der var sagførere og overretssagførere, ikke at aflægge prøve, men vi, der ikke havde fået sagførerbestalling og ville have landsretssagførertitlen, måtte prøveprocedere. Jeg var den første, der blev landsretssagfører på Fyn. Det skrev alle aviserne på Fyn om, og da jeg næste dag sad på mit kontor, kom der en gæv mand fra Taasinge op til mig og sagde: Til lykke, Elmquist, nu er De blevet landsretssagfører. De er den eneste på Fyn, så nu skal vi vel komme til Dem med alle vore landsretssager. Det var vanskeligt for mig at svare på en sådan måde, at jeg var fuldtud loyal overfor mine kolleger, men jeg fandt et svar, som mine kolleger anerkendte som fuldt loyalt. Efter lang bæven og betænkning svarede jeg: Ja, det vil være klogt af Dem. Mine